

277

**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ WYDANE W POROZUMIENIU
Z MINISTRAMI: OBRONY NARODOWEJ, PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ ORAZ SKARBU**

z dnia 31 października 1945 r.

**w sprawie wykonania dekretu z dnia 18 lipca 1945 r. o pomocy i zasiłkach dla rodzin
żołnierzy Wojska Polskiego oraz dla zdemobilizowanych żołnierzy.**

Na podstawie art. 21 ust. 2 i art. 30 dekretu z dnia 18 lipca 1945 r. o pomocy i zasiłkach dla rodzin żołnierzy Wojska Polskiego oraz dla zdemobilizowanych żołnierzy (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 202) zarządza się, co następuje:

§ 1. Artykuły powołane w niniejszym rozporządzeniu bez bliższego określenia oznaczają artykuły dekretu z dnia 18 lipca 1945 r. o pomocy i zasiłkach dla rodzin żołnierzy Wojska Polskiego oraz dla zdemobilizowanych żołnierzy

(Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 202), paragrafy zaś powołane bez bliższego określenia oznaczają paragrafy niniejszego rozporządzenia:

§ 2. Służbą wojskową pełnioną niezawodowo, uprawniającą rodziny żołnierzy do pomocy i zasiłków, jest:

1) zasadnicza służba wojskowa pełniona z poboru lub ochotniczo;

2) służba wojskowa w rezerwie polegająca na odbywaniu:

a) przeszkolenia wojskowego,

b) ćwiczeń wojskowych: zwyczajnych, doraźnych, okresowych i dodatkowych,

c) czynnej służby wojskowej w razie mobilizacji i w czasie wojny;

3) służba wojskowa w pospolitym ruszeniu, polegająca na odbywaniu:

a) przeszkolenia wojskowego,

b) ćwiczeń wojskowych: zwyczajnych, doraźnych i okresowych,

c) czynnej służby wojskowej w razie mobilizacji i w czasie wojny;

4) pomocnicza służba wojskowa, polegająca na odbywaniu:

a) przeszkolenia wojskowego w celu przysposobienia do pełnienia pomocniczej służby wojskowej,

b) czynnej służby wojskowej w razie mobilizacji i w czasie wojny;

5) uzupełniająca służba wojskowa w czasie ćwiczeń przygotowawczych i doskonalących.

§ 3. Urzędy zatrudnienia wydają osobom, wymienionym w art. 2 § 1 lit. a i b, które zgłosiły się do rejestracji, przewidzianej w § 2 tego artykułu, zaświadczenia stwierdzające fakt i datę wypełnienia obowiązku rejestracji (załącznik Nr 1), a z chwilą zaofiarowania tym osobom pracy zawiadamiają o tym, z podaniem wysokości zaofiarowanego wynagrodzenia, zarządy gmin, właściwe dla miejsca zamieszkania tych osób (załącznik Nr 2).

§ 4. Na pojęcie „bytu”, o którym mowa w art. 3, składa się nie tylko mieszkanie, pożywienie, odzienie i inne nieodzowne potrzeby życiowe, ale także koszty leczenia i pielęgnacji, jeżeli zaś chodzi o dzieci, także koszty wychowania. Rozmiar potrzeb danej rodziny należy oceniać w zależności od ogólnego poziomu jej stałego środowiska.

§ 5. Za znaczne zmniejszenie dochodu, o którym mowa w art. 3, należy uważać takie zmniejszenie dochodu, które powoduje niemożność pokrycia wydatków niezbędnych dla zapewnienia bytu rodzinie w pojęciu ustalonym w § 4.

§ 6. (1) Osobom wymienionym w art. 2 § 1 nie przysługuje prawo do pomocy i zasiłków, jeżeli:

a) osoby te posiadają wystarczające środki utrzymania ze źródeł niezależnych od pracy zarobkowej żołnierza,

b) żołnierz otrzymuje nadal od pracodawcy swoją płacę lub zarobek albo dotychczasowe zaopatrzenie,

c) żołnierz nie doznaje przez czas służby wojskowej istotnego uszczerbku w swoich dochodach.

(2) Czasowa niemożność pracy lub zarobkowania ze strony żołnierza bezpośrednio przed jego odejściem do służby wojskowej, wywołana chorobą lub brakiem pracy, nie wyłącza prawa jego rodziny (art. 2 § 1) do zasiłku.

§ 7. (1) Uprawnieni do zaopatrzenia na podstawie art. 6 otrzymują karty zaopatrzenia tej samej kategorii, jakie otrzymują członkowie rodzin pracowników państwowych.

(2) Uprawnieni do zaopatrzenia na podstawie art. 17 § 2 otrzymują karty zaopatrzenia tej samej kategorii, jakie otrzymują pracownicy państwowi.

§ 8. Datę zwolnienia z wojska (art. 14 § 1) ustala się na podstawie dokumentów wojskowych. Datę zwolnienia spod władzy nieprzyjaciela lub rozwiązania organizacji (art. 14 § 2) ustala się na podstawie posiadanych wiarogodnych dowodów pisemnych lub w braku tychże na podstawie przesłuchania świadków.

§ 9. (1) Zgłoszenie prawa do pomocy i zasiłku powinno być dokonane na formularzu sporządzonym według załączonych wzorów Nr 3 bądź 4.

(2) Osoby, wymienione w art. 2 § 1 składają zgłoszenia według wzoru, podanego jako załącznik Nr 3, a żołnierze zdemobilizowani, wymienieni w art. 14, według wzoru podanego jako załącznik Nr 4.

§ 10. Zarządy gmin powinny niezwłocznie po otrzymaniu zgłoszenia sprawdzić dane, wyszczególnione w formularzu, i przeprowadzić potrzebne dochodzenia celem stwierdzenia:

1) gdy o pomoc i zasiłek ubiegają się osoby wymienione w art. 2 § 1:

a) czy nastąpiło powołanie do pełnienia któregośkolwiek z rodzajów służby wymienionej w § 2 lub też w razie mobilizacji lub w czasie wojny, czy żołnierz pełni służbę wojskową zawodowo,

b) czy nie upłynął termin przewidziany w art. 22 § 3,

c) czy byt rodziny żołnierza był istotnie zależny od jego pracy i zarobku oraz czy nastąpiła utrata lub znaczne zmniejszenie dochodów wskutek jego odejścia lub okoliczności wynikłych podczas pełnienia służby wojskowej,

d) czy nie zachodzą warunki określone w art. 4 § 1,

e) czy wszyscy zgłoszeni członkowie rodziny żołnierza odpowiadają warunkom art. 2 § 1,

f) czy osoby (art. 2 § 1) ubiegające się o pomoc i zasiłek dopełniły obowiązku przewidzianego w art. 2 § 2, czy też w myśl przepisów § 3 tegoż artykułu są od tego obowiązku zwolnione;

2) gdy o pomoc i zasiłek ubiegają się zdemobilizowani żołnierze:

- a) kiedy żołnierz został zwolniony z wojska (zdemobilizowany) i kiedy upływa okres sześciomiesięczny przewidziany w art. 14 § 1,
- b) czy nie upłynął termin przewidziany w art. 22 § 3,
- c) czy zdemobilizowany żołnierz nie ma dochodów przewyższających kwotę przysługującego zasiłku.

§ 11. (1) Dowodem zgłoszenia się do służby wojskowej jest zaświadczenie (załącznik Nr 5) wydane przez władze wojskowe.

(2) Władze wojskowe będą wydawały zaświadczenia przewidziane w ust. 1 niniejszego paragrafu zasadniczo co miesiąc z dołu. Przy powoływaniu do służby czynnej okresowo na bardzo krótkie terminy (np. na 1 dzień w tygodniu) zaświadczenia mogą być wydawane i rzadziej, a nawet co kwartał z dołu z zsumowaniem dni odbytej służby czynnej.

§ 12. (1) Po ukończeniu dochodzeń i w zależności od ich wyniku zarząd gminy wydaje orzeczenie o przyznaniu lub odmowie pomocy i zasiłku i doręcza je osobie zgłaszającej uprawnienie do pomocy i zasiłku.

(2) Orzeczenie o przyznaniu pomocy i zasiłku (załącznik Nr 6) jest jednocześnie:

1. zawiadomieniem o wysokości przyznawanego zasiłku i terminie jego wypłaty,
2. dowodem, którym mają się posługiwać osoby zainteresowane przy ubieganiu się o pomoc przewidzianą w art. 6, 8, 11 i 17.

§ 13. Wymiarzenie wysokości przyznanych zasiłków następuje według norm, określonych rozporządzeniem Ministra Administracji Publicznej wydanym w porozumieniu z Ministrami: Obrony Narodowej, Pracy i Opieki Społecznej oraz Skarbu z dnia 31 października 1945 r. w sprawie norm dziennych zasiłku dla rodzin żołnierzy oraz dla zdemobilizowanych żołnierzy (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 276).

§ 14. Stronom służy prawo odwołania się w ciągu 14 dni od dnia doręczenia im orzeczenia, a mianowicie od orzeczeń:

- a) zarządów gmin wiejskich i zarządów gmin miejskich niewydziałonych z powiatowych związków samorządowych — do właściwych starostów powiatowych,
- b) zarządów gmin miejskich wydzielonych z powiatowych związków samorządowych z wyjątkiem m. Warszawy i Łodzi — do właściwych wojewodów,
- c) zarządów miejskich miast Warszawy i Łodzi — do Ministra Administracji Publicznej.

§ 15. (1) W orzeczeniu, przyznającym prawo do pomocy i zasiłku należy wyszczególnić: dla jakich osób (zdemobilizowany żołnierz, członkowie rodziny żołnierza) pomoc i zasiłek zostały przyznane, według jakiej normy obliczono wysokość zasiłku i do których rąk zasiłek ma być wypłacony.

(2) Jeżeli w zgłoszeniu wskazano kilka osób uprawnionych do odbioru zasiłku, należy w orzeczeniu wymienić wszystkie te osoby, określając zarazem, jaka część zasiłku będzie wypłacana poszczególnym osobom.

(3) Jeżeli pomiędzy uprawnionymi do zasiłku członkami rodziny znajduje się żona sądownie rozłączona (separowana), wówczas przypadająca jej część zasiłku, nie przekraczająca wysokości orzeczonych wyrokiem sądowym alimentów, wypłacona jej będzie oddzielnie.

§ 16. Prawomocne orzeczenia o przyznaniu zasiłku zarządy gmin wpisują pod nazwiskiem żołnierza do listy wypłat zasiłków (załącznik Nr 7), którą sporządza się w trzech egzemplarzach.

§ 17. Wypłaty zasiłków dokonują zarządy gmin do rąk osoby wskazanej w zgłoszeniu bądź bezpośrednio, bądź też za pośrednictwem urzędu pocztowego.

§ 18. Dowody doręczenia kwot przechowywane są w aktach zasiłkowych.

§ 19. (1) W czasie trwania uprawnienia do zasiłków zarządy gmin obowiązane są sprawdzać przed każdą wypłatą, czy warunki, które posłużyły do przyznania zasiłków w ustalonym wymiarze nie uległy zmianom.

(2) W przypadku stwierdzenia zmian warunków, które wpływają na zmianę wymiaru zasiłków, należy wydać nowe orzeczenie i doręczyć je zainteresowanym osobom.

§ 20. Przed każdą wypłatą zasiłków należy zażądać od stron złożenia pod odpowiedzialnością, wynikającą z art. 26 i 27, oświadczenia co do istnienia uprawnienia do pomocy i zasiłków w ustalonym wymiarze.

§ 21. (1) Zapotrzebowanie sum na wypłatę zasiłków zarządy gmin wiejskich i miast niewydziałonych z powiatowych związków samorządowych kierują do właściwych starostów powiatowych, zarządy miejskie miast wydzielonych z powiatowych związków samorządowych — do właściwych województw, a zarządy miejskie m. Warszawy i Łodzi — do Ministra Administracji Publicznej. Przy zapotrzebowaniu należy przesyłać dwa egzemplarze listy wypłat zasiłków.

(2) Potrzebne sumy asygnują zarządom gmin te władze, do których są kierowane zapotrzebowania (ust. 1).

(3) Asygnowane kwoty podejmują przełożeni gmin lub upoważnione przez nich osoby.

§ 22. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 19 października 1945 r.

Minister Administracji Publicznej:
Władysław Kiernik

Minister Obrony Narodowej:
Michał Żymierski
Marszałek Polski

w/z Minister Pracy i Opieki Społecznej:
Feliks Mantel

Minister Skarbu: *Konstanty Dąbrowski*

Załączniki do rozporządzenia z dnia
31 października 1945 r. (poz. 277).

Załącznik Nr 1

....., dnia 194..... r.
(Nazwa urz. zatrudnienia)**Z a ś w i a d c z e n i e**

Niniejszym zaświadcza się, że zarejestrował(a) się
(imię i nazwisko)
w dniu 194..... r. w tutejszym urzędzie zatrudnienia w celu uzyskania pracy.
Niniejsze zaświadczenie służy jako dowód przy ubieganiu się o zasiłek dla rodzin żołnierzy.

Pieczęć okrągła

Podpis naczelnika urzędu

Załącznik Nr 2

....., dnia 194..... r.
(Nazwa urz. zatrudnienia)

Do
Zarządu gminnego*)
miejskiego*)

w

Zawiadamiam, że została zaofiarowana
(nazwisko i imię)
w dniu 194..... r. praca z wynagrodzeniem miesięcznym w kwocie zł gr.

Wyżej wymieniona pracę tę przyjęła — nie przyjęła*).

Podpis naczelnika urzędu

*) Niepotrzebne skreślić.

Załącznik Nr 3

Miejscowość

Gmina

Powiat

Zgłoszenie roszczenia o pomoc i zasiłek przez członka
rodziny żołnierza.

Na podstawie § 9 rozporządzenia Ministra Administracji Publicznej, wydanego w porozu-
mieniu z Ministrami: Obrony Narodowej, Pracy i Opieki Społecznej oraz Skarbu z dnia 31 paź-
dziernika 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 277) zgłaszam pod odpowiedzialnością wynikającą
z art. 26 i 27 dekretu z dnia 18 lipca 1945 r. o pomocy i zasiłkach dla rodzin żołnierzy Wojska
Polskiego oraz dla zdemobilizowanych żołnierzy, co następuje:

- 1) Nazwisko i imię żołnierza, którego rodzina jest uprawniona do pomocy i zasiłku
- 2) R.K.U., do której żołnierz ewidencyjnie należy
- 3) Data zgłoszenia się żołnierza do służby
- 4) Miejsce zamieszkania żołnierza w chwili jego powołania (miejscowość, gmina, powiat)
- 5) Zawód cywilny żołnierza i jego stanowisko w tym zawodzie
- 6) Wysokość zarobków żołnierza z pracy najemnej lub wysokość uposażenia, wynagrodzenia
ze stosunku służbowego (dzienny, tygodniowy, miesięczny) przed powołaniem do służby
wojskowej
- 7) Wysokość dochodów żołnierza z innych źródeł (stałe uboczne zarobki, dochód z przedsię-
biorstw handlowych lub przemysłowych, dochód z gruntu i t. p.) przed powołaniem do służby
wojskowej
- 8) Czy żołnierz pobiera przez czas służby wojskowej płacę od pracodawcy lub otrzymuje inne
dochody i w jakiej wysokości
- 9) Czy żołnierz prócz płacy pobierał przed powołaniem do służby wojskowej dla siebie lub dla
swej rodziny świadczenia w naturze (mieszkanie, opał, światło, ordynaria, ubranie) i w jakim
rozmiarze
- 10) Czy w czasie pełnienia przez żołnierza służby wojskowej rodzina jego korzysta ze świadczeń,
wymienionych w pkt 9) i w jakim rozmiarze

- 11) Czy żołnierz lub jego rodzina posiada majątek nieruchomy, gdzie, jaki i jakiej wartości
- 12) Czy żołnierz pobiera stałe zaopatrzenie emerytalne, inwalidzkie i t. p., skąd i w jakiej wysokości
- 13) Czy spośród rodziny żołnierza powołano do służby wojskowej inne osoby żyjące we wspólnym gospodarstwie i które (nazwisko i imię powołanych)
- 14) Czy ktoś z członków rodziny żołnierza, żyjący we wspólnym gospodarstwie, korzysta z odroczenia służby wojskowej jako jedyny żywiciel rodziny
- 15) Do czyich rąk ma być zasiłek wypłacony
- 16) Wykaz członków rodziny ubiegających się o pomoc i zasiłek:

Nr kol.	Nazwisko i imię	Stosunek pokrewieństwa	Wiek	Miejsce zamieszkania	Źródło utrzymania w chwili powołania żołnierza	Zawód i wysokość zarobku	Zaopatrzenie renty i ich wysokość	Czy zgłaszano już roszczenie o zasiłek i gdzie	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Podpis i adres osoby zgłaszającej roszczenie o zasiłek

Dnia 194 r.

Załącznik Nr 4

Miejscowość

Gmina

Powiat

Zgłoszenie roszczenia o pomoc i zasiłek przez zdemobilizowanego żołnierza.

Na podstawie § 9 rozporządzenia Ministra Administracji Publicznej wydanego w porozumieniu z Ministrami: Obrony Narodowej, Pracy i Opieki Społecznej oraz Skarbu z dnia 31 października 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 277) zgłaszam pod odpowiedzialnością wynikającą z art. 26 i 27 dekretu z dnia 18 lipca 1945 r. o pomocy i zasiłkach dla rodzin żołnierzy Wojska Polskiego oraz dla zdemobilizowanych żołnierzy, co następuje:

- 1) Nazwisko i imię zdemobilizowanego żołnierza uprawnionego do pomocy i zasiłku.....
- 2) R. K. U. do której żołnierz ewidencyjnie należy
- 3) Data zwolnienia z wojska
- 4) Miejsce zamieszkania żołnierza (miejscowość, gmina, powiat)
- 5) Zawód cywilny żołnierza i jego stanowisko w tym zawodzie
- 6) Czy żołnierz pracuje obecnie zarobkowo, a w razie stwierdzającym, jaka jest wysokość jego zarobków z pracy najemnej lub wysokość uposażenia lub wynagrodzenia (dziennie, tygodniowo, miesięcznie)
- 7) Wysokość dochodu żołnierza z innych źródeł (stałe uboczne zarobki, dochód z przedsiębiorstw handlowych lub przemysłowych, dochód z gruntu i t. p.)
- 8) Czy żołnierz oprócz płacy pobiera świadczenia w naturze (mieszkanie, opał, światło, ordynaria, ubranie i t. p.) i w jakim rozmiarze
- 9) Czy żołnierz posiada majątek nieruchomy, gdzie, jaki i jakiej wartości
- 10) Czy żołnierz pobiera stałe zaopatrzenie emerytalne, inwalidzkie i t. p., skąd i w jakiej wysokości
- 11) Do czyich rąk ma być wypłacony zasiłek

12) Wykaz członków rodziny żołnierza ubiegającego się o zasiłek:

Nr kol.	Nazwisko i imię	Stosunek pokrewieństwa	Wiek	Miejsce zamieszkania	Źródło utrzymania	Zawód i wysokość zarobków	Zaopatrzenie renty i ich wysokość	Czy zgłoszono już roszczenie o pomoc i zasiłek	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Podpis i adres żołnierza zgłaszającego roszczenie o pomoc i zasiłek

Dnia 194.....r.

Załącznik Nr 5

....., dnia 194.....r.
(Nazwa jednostki organizacyjnej wojska)

Z a ś w i a d c z e n i e

Żaświadczam, że syn
(imię i nazwisko żołnierza) (imiona rodziców)
powołany na dzień do odbycia
na podstawie art. ustawy z dn. 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 220) zgłosił się w jednostce w dniu
i pełnił służbę do dnia dzisiejszego — został zwolniony w dniu*)

Pieczczę okrągła

Podpis dowódcy

UWAGA: *) Niepotrzebne skreślić.

Załącznik Nr 6

....., dnia 194.....r.
(Nazwa zarządu gminy wiejskiej lub miejskiej)

Do

Ob.

w

Na zgłoszenie z dnia

Na zasadzie § 12 rozporządzenia Ministra Administracji Publicznej, wydanego w porozumieniu z Ministrami: Obrony Narodowej, Pracy i Opieki Społecznej oraz Skarbu z dnia 31 października 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 277) Zarząd gminny (miejski) *) przyznaje osobom wymienionym niżej prawo do pomocy i zasiłków dla rodzin żołnierza—żołnierza zdemobilizowanego*).

Zasiłki będą wypłacane za czas od do
w w czasie w następującym wymiarze:
(miejsce wypłat) (data wypłaty)

1) Dla zdemobilizowanego żołnierza po złotych dziennie.
(nazwisko i imię)

2) Dla rodziny żołnierza, a mianowicie:
(nazwisko i imię)

Nr kol.	Nazwisko i imię członka rodziny	Stopień pokrewieństwa	Złotych dziennie	U w a g i
1	2	3	4	5

To jest łącznie za czas wymieniony wyżej złotych

Kwota ta będzie wypłacona na ręce następującym osobom spośród uprawnionych do zasiłków:

..... zł.....
 zł.....
 zł.....

(nazwiska i imiona)

Od powyższego orzeczenia co do wysokości wymiaru zasiłku przysługuje prawo odwołania do starosty powiatowego w, wojewody w, Ministra Administracji Publicznej*) w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszego orzeczenia.

Pieczczę

Podpis przełożonego gminy

*) Niepotrzebne skreślić.

Załącznik Nr 7

....., dnia 194....r
(Nazwa zarządu gminy wiejskiej lub miejskiej)

Lista wypłat zasiłków

Nr kol.	Nazwisko i imię żołnierza	Liczba osób uprawnionych do zasiłku	Miejsce zamieszkania	Data i Nr orzeczenia przyznającego zasiłek	Dzienna norma zasiłku	Od którego dnia przyznano zasiłek	Za ile dni zasiłek ma być wypłacony	Kwota zasiłku do wypłaty	Pokwitowanie z odbioru *)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Pieczczę

Podpis przełożonego gminy

*) UWAGA: Pokwitowanie należy brać na jednym egzemplarzu listy w chwili wypłaty zasiłków.